

1400

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG RÉSZÉRE!

1015 Budapest
Donáti utca 35-45.

HH.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV / 1747-O/2018	
Érkezett: 2018 NOV 28.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 14 db	lu

kézbcsítendő a

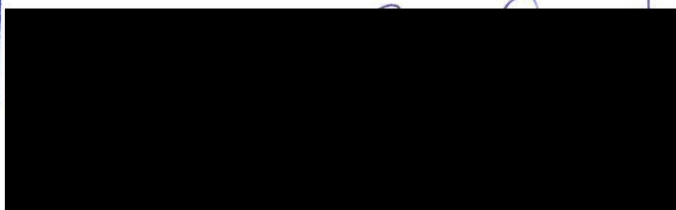
FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK
GAZDASÁGI KOLLÉGIUM

1027 Budapest
Varsányi Irén u. 40-44.

útján

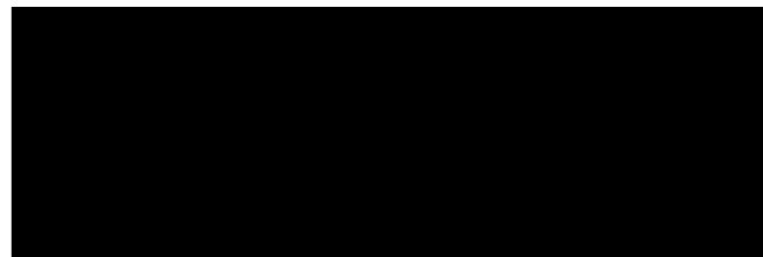
FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK GAZDASÁGI KOLLÉGIUMA		16.
FŐLAJSTROMSZÁM		
Érkezett: 2018 NOV 22.		
PÉLDÁNY: IV: 1		
MELLÉKLET: 3 KÖZTÜK		
FŐLAJSTROMSZÁM: HH64		
UTÓIRATON:		

alkotmányjogi panasza

Felperesnek

képv.:

Alperes ellen

a 30.G.40.477/2017 ügyszámon indított
eljárásban született Kúria
Pfv.V.21.102/2018/7. számú felülvizsgálati
ítélete ellen.

70105

TARTALOMJEGYZÉK

1	AZ INDÍTVÁNY BENYÚJTÁSÁNAK TÖRVÉNYI ÉS FORMAI KÖVETELMÉNYEI.....	3
1.1	A PERTÖRTÉNET ÉS A TÉNYÁLLÁS RÖVID ISMERTETÉSE, A JOGORVOSLATI LEHETŐSÉGEK KIMERÍTÉSE	3
	AZ ALKOTMÁNYJOGI PANASSZAL MEGTÁMADOTT BÍRÓI DÖNTÉSEK PONTOS MEGJELÖLÉSE	3
	A TÉNYÁLLÁS ÉS A PERTÖRTÉNET RÖVID ISMERTETÉSE	5
1.1.1	Az előző bírósági eljárás	5
1.1.2	Előzményi elsőfokú ítélet (30.G.40.985/2015/68.) [kivonata I/12 számon csatolva].....	6
1.1.3	Másodfokú részítélet (35.Gf.40.549/2016/16.) [kivonata I/5 számon csatolva]	6
1.1.4	Elsőfokú ítélet (30.G.41.464/2017/28.) [kivonata I/7 számon csatolva].....	7
1.1.5	Másodfokú ítélet (20.Gf.40.603/2017/21-II.) [kivonata I/9 számon csatolva].....	8
1.1.6	Kúria felülvizsgálati ítélete (Pfv.V.21.102/2018/7.) [I/3 számon csatolva]	8
	A JOGORVOSLATI LEHETŐSÉGEK KIMERÍTÉSE	8
	AZ ALKOTMÁNYJOGI PANASZ BENYÚJTÁSÁNAK HATÁRIDEJE	8
	INDÍTVÁNYOZÓ ÉRINTETTSÉGÉNEK BEMUTATÁSA.....	8
2	AZ ALKOTMÁNYJOGI PANASZ BENYÚJTÁSÁNAK ÉRDEMI INDOKLÁSA.....	9
2.1	AZ ALAPTÖRVÉNY MEGSÉRTETT RENDELKEZÉSEINEK PONTOS MEGJELÖLÉSE	9
2.2	A MEGSEMISÍTENI KÉRT BÍRÓI DÖNTÉS ALAPTÖRVÉNY-ELLENESÉGÉNEK INDOKLÁSA	9
2.3	AZ ÁLLÍTOTT ALAPJOGSÉRELEM A BÍRÓI DÖNTÉSEKET AZ ALÁBBIK SZERINT BEFOLYÁSOLTA	11
	A KÚRIA FELÜLVIZSGÁLATI ÍTÉLETÉNEK [85] PARAGRAFUSA.....	12
	A KÚRIA FELÜLVIZSGÁLATI ÍTÉLETÉNEK [87] PARAGRAFUSA.....	13
	A KÚRIA FELÜLVIZSGÁLATI ÍTÉLETÉNEK [86] PARAGRAFUSA.....	14
	A KÚRIA FELÜLVIZSGÁLATI ÍTÉLETÉNEK [89] PARAGRAFUSA.....	15
	A KÚRIA FELÜLVIZSGÁLATI ÍTÉLETÉNEK [90] PARAGRAFUSA.....	17
	A KÚRIA FELÜLVIZSGÁLATI ÍTÉLETÉNEK [91] PARAGRAFUSA.....	18
	A KÚRIA FELÜLVIZSGÁLATI ÍTÉLETÉNEK [93] PARAGRAFUSA.....	20
	A KÚRIA FELÜLVIZSGÁLATI ÍTÉLETÉNEK [98] PARAGRAFUSA.....	21
3	BÍRÓSÁGI DÖNTÉSEK, AMELYEK A TISZTESSÉGES BÍRÓSÁGI ELJÁRÁSHOZ VALÓ JOG SÉRELME T OKOZTÁK	23
3.1	AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG BIZONYÍTOTTAN HAMISÍTOTT SZERZŐDÉS ALAPJÁN UTASÍTOTTA EL INDÍTVÁNYOZÓ KERESETI KÉRELME T	23
3.2	AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG A SAJÁT MULASZTÁSÁÉRT INDÍTVÁNYOZÓ T BÜNTETTE	23
	ÖSSZEFOGLALÓ MEGÁLLAPÍTÁSOK	25
	MELLÉKLETEK:.....	26

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Kívül jegyzett és csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk útján, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő:

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.21.102/2018/7. számú ítéletének részbeni alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg a keresetlevelünkben meghatározott 5.2, 5.3, 5.4, 5.6 és 5.7 marasztalási kereseti követeléseket, valamint a 6 megállapítási kereseti követelést megalapozatlannak ítéelő határozatát.

Alkotmányjogi panaszunk további részében Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.21.102/2018/7. számú ítéletének a keresetlevelünkben meghatározott 5.2, 5.3, 5.4, 5.6 és 5.7 marasztalási kereseti követeléseket, valamint a 6 megállapítási kereseti követelést megalapozatlannak ítéelő határozat részeit, mint a **Kúria felülvizsgálati ítélete** hivatkozunk.

Alkotmányjogi panaszunkban a Kúria felülvizsgálati ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását kérjük. Ez az ítélet gyakorlatilag változtatás nélkül jóváhagyta a felülvizsgálat tárgyát képező másodfokú ítéletet (kivonatossan **I/9** számon csatoltuk), sőt az elsőfokú ítéletet (kivonatossan **I/7** számon csatolva) is. A felülvizsgálati ítélet azonban sok esetben csak utal ezekre a megelőző ítéleti megállapításokra, és ilyen esetekben a panaszunk megalapozottságát alátámasztó idézeteket nem tudjuk a felülvizsgálati ítéletből venni, hanem vissza kell nyúlnunk az előző ítéletekhez. Ilyenkor általában „*eljáró bíróságról*” beszélünk, de ez nem változtat azon a tényen, hogy alkotmányjogi panaszunkban a **Kúria felülvizsgálati ítélete** alaptörvény-ellenességének megállapítását, és ennek következményeként megsemmisítését kérjük.

Kérelmünk indoklásaként az alábbiakat adjuk elő:

1 AZ INDÍTVÁNY BENYÚJTÁSÁNAK TÖRVÉNYI ÉS FORMAI KÖVETELMÉNYEI

1.1 A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az alkotmányjogi panasszal megtámadott bírói döntések pontos megjelölése

Indítványozó az alkotmányjogi panaszában a 2018. október 3-án kézhez vett Kúria felülvizsgálati ítéletének (**I/3** számon csatolva) alaptörvény ellenessége megállapítását és megsemmisítését indítványozza, mert az ítélet sérti az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, a 26. cikk (1) bekezdését, valamint a 28. cikkbe foglaltakat.

Alkotmányjogi panaszunkban az elsődlegesen állított alaptörvény-ellenességnek az indokolás esszenciája az, hogy a Kúria

- (i) az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközően nem indokolta, hogy a per eldöntésének idején hatályos jogot (igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény) miért nem alkalmazta,
- (ii) visszaélve saját függetlenségével és ellentétesen az Alaptörvény rá is vonatkozó R) cikk (2) bekezdésében foglalt előírással önkényesen, a perben alkalmazandó jog figyelmen kívül hagyásával hozta meg ítéletét, és
- (iii) önkényesen járt el azért is, mivel olyan bírói gyakorlatra hivatkozással ítélezett, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó kifejezetten hatályon kívül helyezte.

A felmerült kérdés nyilvánvalóan **alapvető alkotmányjogi kérdés** is, azaz hozhat-e az eljáró bíróság olyan határozatot, mely kizárja egy hatályban lévő és az adott ügyben nem vitásan releváns, eljárási jellegű törvény alkalmazását, és ezzel bizonyítási eljárási lehetőségétől az Alaptörvénybe ütköző szinten megfosztja a bizonyításra kötelezett felet.

Indítványozó a 2016. június 15-én hatályba lépett (Magyar Közlöny, 2016. évi 64. szám), az **igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvénynek** (továbbiakban **Szaktv.**) megfelelően – állításainak bizonyítására és a követelések helyes értékének meghatározására – magánszakértői véleményt készíttetett, melyet a felülvizsgálati ítélet [85] paragrafusa az alábbiak szerint utasított el:

„A felperes alaptalanul állította a Szaktv. megjelölt rendelkezései és ezzel összefüggésben a Pp. 177. § (1) bekezdésének megsértését. A Szaktv. hatálya – annak 1. § a) pontjából következően – az igazságügyi szakértői tevékenységre terjed ki, és a polgári peres eljárásban mindenkor a Pp. vonatkozó rendelkezéseivel összhangban érvényesül.”

Az ítélet a Szaktv. 1. § a) pontjának hivatkozásakor figyelmen kívül hagyta, hogy az **igazságügyi szakértői tevékenység** meghatározását a Szaktv. kibővítette (lásd 2. § 8. pont); a törvény hatályba lépését követően igazságügyi szakértői tevékenységet *nem csak bírói kirendelés*, hanem **megbízás** alapján is lehet végezni.

1. A törvény hatálya

- 1. § E törvény hatálya kiterjed
- a) az **igazságügyi szakértői tevékenységre**,

2. Értelmező rendelkezések

- 2. § E törvény alkalmazásában:

8. **igazságügyi szakértői tevékenység**: a jogszabályban meghatározott követelményeknek megfelelő igazságügyi szakértő, illetve az igazságügyi szakértő munkáját segítő egyéb személyek által, a kirendelő hatóság, bíróság, ügyészség, rendőrség (a továbbiakban együtt: hatóság) **kirendelése vagy megbízás alapján**, e törvény által meghatározott szervezeti keretek között, jellemzően szakértői díj ellenében végzett, a hatóság eljárásaiban különleges szakértelmet igénylő tény vagy egyéb körülmény megállapítását vagy megítélését elősegítő részcselekmények összessége, így különösen a szakvéleményhez szükséges vizsgálatok elvégzése, a szakvélemény

előkészítése, elkészítése és előterjesztése, valamint a hatóság kérésére annak kiegészítése és az ezekkel összefüggő valamennyi részcselekmény,

Az állított alapjogsérelem nemcsak az ítéletet befolyásolta alapvetően, de alapvető *alkotmányjogi kérdést* is felvet, mert a Kúria felülvizsgálati ítéletében az érvényes és hatályos törvény alkalmazását 1,5 évre kizárta a bírósági gyakorlatból, mert álláspontja szerint ennek rendelkezései csak 2018. január 1-től, az új Polgári Perrendtartás hatályba lépésétől hatályosak.

A Kúria felülvizsgálati ítéletében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközően nem indokolta, hogy bizonyos esetekben miért tartotta mégis alkalmazhatónak az I/4 szakvélemény megállapításait. Az 5.1 kereseti kérelmünk összecszerűségének meghatározásánál az eljáró bíróságok, így a Kúria is elfogadta és alkalmazta az I/4 szakvélemény 44. oldalán ismertetett kalkulációt.

Másodlagosan alkotmányjogi panaszunk ugyancsak az R) cikk (2) bekezdésébe és a XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt alkotmányos jogok sérelmét jelenti. Ugyanis a Bíróság önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normát az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése ellenére nem alkalmazta.

- Az eljáró bíróság olyan különleges szakértelmet igénylő informatikai szakkérdésekben hozott határozatot, amihez a szükséges szakértelemmel nem rendelkezett.
- Az eljáró bíróság a saját határozatához való kötöttség jogi normáját számos esetben megsértette.
- Az eljáró bíróság következetesen nem alkalmazta az iratcsatolási kötelezettség jogi normáját.

Az eljáró bíróság sok esetben nemcsak, hogy nem alkalmazta a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normát, hanem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indoklási kötelezettségének sem tett eleget, amikor a vonatkozó jogi normák mellőzéséről határozatában nem adott számot.

Továbbá – utalva az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII. 18.) AB határozata [15] paragrafusára – mely szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot az eljárás egészének minőségében kell megragadni. Ezért – az eddigieken túlmenően – alkotmányjogi panaszunk 3. fejezetében olyan perbeli bírósági döntéseket ismertetünk, amelyek alaptörvényellenessége – bár közvetlenül nem befolyásolta a *felülvizsgálati ítéletbe* foglalt határozatokat – sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, és alkalmas a jogbiztonság aláásására is.

A tényállás és a pertörténet rövid ismertetése

Indítványozó és a [REDACTED] fővállalkozói szerződést kötöttek a [REDACTED]nél működő [REDACTED] (továbbiakban [REDACTED] teljes (hardver, alap- és alkalmazási szoftver, hálózat) korszerűsítésére. Indítványozó és a [REDACTED]. (továbbiakban [REDACTED] vagy *alperes*) 2009. június 10-én alvállalkozói szerződést (továbbiakban Szerződés) kötöttek az alkalmazói szoftver (pénzügyi-számviteli rendszer, személyzeti- és bérrendszer) szállítására. [REDACTED] ítési határideje 2011. március 1. volt.

1.1.1 Az előző bírósági eljárás

Az [REDACTED] május 12-én eljárást kezdeményezett indítványozó ellen a Szerződés 4. és 5. módosítása szerinti munkák ellenértékének megfizetésére. Indítványozó ezt a követelést teljes egészében vitatta. Az ügyben eljáró valamennyi bíróság (Fővárosi Törvényszék, Fővárosi Ítéltábla, Kúria) az [REDACTED] a.

Az előző bírósági eljárásban született ítéletek:

- 36.G.40.648/2012/71. számon, 2015. január 28-án. Továbbiakban, ha szükséges, *előző elsőfokú ítélet*.
- 22.Gf.40.178/2015/9. számon, 2015. december 3-án. Továbbiakban, ha szükséges, *előző másodfokú ítélet*.
- Pfv.V.20.775/2016/6. számon, 2016. november 17-én. Továbbiakban, ha szükséges, *előző felülvizsgálati ítélet* (kivonata **I/14** számon csatolva).
-

Ezekből az ítéletekből következően az indítványozó által 2015. április 1-én indított bírósági eljárásban (továbbiakban **Per**) a 4. számú szerződésmódosítás (végfelhasználói oktatások) és 5. számú szerződésmódosítás (adatmigráció) nemteljesítése ÍTÉLT DOLOGnak minősült. (Lásd 35.Gf.40.549/2016/16. számú másodfokú részítélet (**I/5**) 17. oldal (2) bekezdését.)

1.1.2 Előzményi elsőfokú ítélet (30.G.40.985/2015/68.) [kivonata I/12 számon csatolva]

Indítványozó – ahogyan fentebb utaltunk rá – 2015. április 1-én a Fővárosi Törvényszéknél bírósági eljárást kezdeményezett a [REDAKTOR] len kártérítés és járulékai, vállalkozói díj visszafizetése és járulékai, kötbér, jognyilatkozat érvénytelenségének megállapítása, szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása tárgyában.

A Fővárosi Törvényszék a 30.G.40.985/2015/68 számú, 2016. szeptember 30-i elsőfokú ítéletében (továbbiakban *előzményi elsőfokú ítélet*) – elsősorban a régi Ptk. 316. § (1) bekezdésére hivatkozva – indítványozó valamennyi marasztalási követelését elutasította, a megállapítási kérelmek közül alaposnak ítélte, hogy a kárfelelősség mértéke nem korlátozható.

Az ítélet indoklásában a törvényszék megállapította, hogy

- (i) a teljesítés igazolások semmisségének megállapítására irányuló kereset elutasítása nem eredményezi a marasztalási keresetek megalapozatlanságát. (**I/12** 68. oldal)
- (ii) az indítványozó bizonyította, hogy a Szerződés oszthatatlan tartalmú szolgáltatást tartalmaz. (**I/12** 75. oldal)

Az [REDAKTOR] em nyújtott be fellebbezést – és tartalmában indítványozó fellebbezése sem ezen ítéleti részek ellen irányult – az előzményi elsőfokú ítélet ellen, így értelemszerűen nem vitatta az (i) és (ii) bekezdésben foglaltakat sem, ezért ezek az ítéleti részek a régi Pp. 228. § (4) bekezdésének megfelelően jogerőre emelkedtek.

Pp. 228. § (4) A határozat jogerőre emelkedésére a kellő időben benyújtott fellebbezésnek, illetőleg csatlakozó fellebbezésnek halasztó hatálya van; az egyik pertárs fellebbezésének (csatlakozó fellebbezésének) a hatálya a többi pertársra csak az 51. § a) pontja esetében terjed ki. Ha azonban a fellebbezésre jogosult a határozatnak csak valamely része vagy valamely rendelkezése ellen él fellebbezéssel (csatlakozó fellebbezéssel), **a határozatnak a fellebbezéssel (csatlakozó fellebbezéssel) nem érintett része (rendelkezése) jogerőre emelkedik.** Jogerőre emelkedik a határozatnak az a része is, amely ellen fellebbezésnek (csatlakozó fellebbezésnek) helye nincs.

1.1.3 Másodfokú részítélet (35.Gf.40.549/2016/16.) [kivonata I/5 számon csatolva]

Indítványozó megfellebbezte az előzményi elsőfokú ítéletet, mely fellebbezés alapján a Fővárosi Ítéltábla a 35.Gf.40.549/2016/16. számú, 2017. január 18-i részítéletében (továbbiakban *másodfokú részítélet*) következő határozatot hozta:

„Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett rendelkezései közül a megállapítási kereset elutasítását helybenhagyja, a marasztalási kereseteket elutasító és a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezések tekintetében pedig az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között - hatályon kívül helyezi, és ebben a körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.”

A Fővárosi Ítéltábla az indoklásában a következő ügydöntő megállapításokat tette:

- (i) Jelen ügyben a régi Ptk. 316. § (1) bekezdése nem alkalmazható.
- (ii) A Szerződés teljesítésének elismerése nem történt meg.
- (iii) Az elsőfokú bíróságnak – érdemben – le kell folytatnia a(z informatikai) vizsgálatokat a teljesítések megtörténtének megállapítására.
- (iv) [REDACTED] tanúvallomását nem lehet kizárni a bizonyítékok közül.

1.1.4 Elsőfokú ítélet (30.G.41.464/2017/28.) [kivonata I/7 számon csatolva]

Indítványozó a *másodfokú részítélet*ben foglaltaknak megfelelően módosította keresetét, ennek megfelelően nem ismételte meg a régi Ptk. 316. § (1) bekezdésének alkalmazhatóságát kizáró bizonyítékait.

A *másodfokú részítélet*ben meghatározott részletes informatikai vizsgálatokhoz indítványozó a hatályos szakértői törvény szerinti, bizonyító erővel rendelkező magánszakvéleményt (I/4) mellékel.

A Fővárosi Törvényszék a 30.G.41.464/2017/28 számú, 2017. szeptember 20-i elsőfokú ítéletében (továbbiakban *elsőfokú ítélet*) a következő határozatot hozta:

„A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 71.760.000,- (hetvenegymillió-hétszázhatvanezer) forintot, valamint ezen összeg után 2011. július 25. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat hét százalékponttal növelt összegét.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 220.500.000,- (kettőszázhúszmillió-ötszázezer) forintot, valamint ezen összeg után 2013. november 7. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt összegét.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Az ítélet indoklási részében az alábbi, a pártatlan bírósági eljárást sértő határozatokat hozta a törvényszék.

- (i) Az ítélet szerint, egy, kizárólag informatikai fejlesztések és kapcsolódó feladatok elvégzését vitató perben egyetlen, különleges szakértelmet igénylő informatikai szakkérdés sem merült fel.

- (ii) Az eljáró bíróság eltekintett egy bizonyítottan hamisított szerződés becsatolásától, majd annak feltételezett tartalmára alapított, keresetet elutasító ítéletet hozott.
- (iii) Kihasználva, hogy indítványozó nem ismételte meg a régi Ptk. 316. § (1) bekezdésének alkalmazását kizáró bizonyítékokat, ismételten – a részletes vizsgálatok lefolytatása nélkül – erre a jogszabályra hivatkozva utasította el kereseti követeléseinket.
- (iv) A per anyagában nem szereplő – a módosított keresettel (I/6) visszavont – okiratra hivatkozva utasította el a törvényszék indítványozó 5.6 kereseti kérelmét.
- (v) A bíróság az általa is megítélt tény ellenére – miszerint a Szerződést nem teljesítés elismerése zárta le, hanem megszűnt, így a szavatossági idő meg sem kezdődhetett – a szavatossági rendelkezések megsértésére hivatkozva utasította el az 5.7 kereseti kérelmet.

Mivel ezeket a nyilvánvaló evidenciákat és alapvető jogszabályokat sértő határozatokat sem a másodfokú, sem a felülvizsgálati ítélet nem orvosolta, és nem indokolta megfelelően az orvoslás elmaradását sem, így azok rövid ismertetésénél nem ismételjük meg ezeket, csupán utalunk rájuk.

1.1.5 Másodfokú ítélet (20.Gf.40.603/2017/21-II.) [kivonata I/9 számon csatolva]

A Fővárosi Ítéltábla a 20.Gf.40.603/2017/21-II. számú, 2018. április 25-én kihirdetett ítéletében (továbbiakban *másodfokú ítélet*) az *elsőfokú ítéletet* helybenhagyta.

1.1.6 Kúria felülvizsgálati ítélete (Pfv.V.21.102/2018/7.) [I/3 számon csatolva]

A Kúria a Pfv.V.21.102/2018/7. számú, 2018. szeptember 6-án kihirdetett ítéletében a következő határozatot hozta.

„A Kúria a jogerős ítéletet kizárólag a 71.760.000 (hetvenegymillió-hétszázhatvanezer) forint marasztalási összeg után fizetendő késedelmi kamat kezdő időpontjára irányuló elsőfokú ítéleti döntést helybenhagyó rendelkezés tekintetében hatályon kívül helyezi, ebben a körben az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját 2014. december 29. napjában állapítja meg, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.”

A jogorvoslat lehetőségek kimerítése

Indítványozó a jogorvoslati lehetőségeket már kimerítette. A Kúria előtti felülvizsgálati eljárás már nincs folyamatban, az a *felülvizsgálati ítélettel* lezárult. Indítványozó perújítást nem kezdeményezett.

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az alkotmányjogi panasz benyújtásának az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határideje **2018. december 2.**, mert az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírói döntést (Pfv.V.21.102/2018/7. számú felülvizsgálati ítélet) indítványozó jogi képviselte 2018. október 3-án vette kézhez.

Indítványozó kijelenti, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő megtartásra került.

Indítványozó érintettségének bemutatása

Az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntéssel lezárt eljárásban indítványozó a per felperese volt.

2 AZ ALKOTMÁNYJOGI PANASZ BENYÚJTÁSÁNAK ÉRDEMI INDOKLÁSA

2.1 Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

R) cikk (2): Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.

XXVIII. cikk (1): Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

26. cikk (1): A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

28. cikk: A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

2.2 A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indoklása

Az indokolásunk összefoglalása az, hogy a Kúria

- (i) az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközően nem megfelelően indokolta, hogy a Per eldöntésének idején hatályos jogot (szakértői törvény) miért nem alkalmazta,
- (ii) visszaélve saját függetlenségével és ellentétesen az Alaptörvény rá is vonatkozó R) cikk (2) bekezdésében foglalt előírással önkényesen, a Perben alkalmazandó jog figyelmen kívül hagyásával hozta meg ítéletét, és
- (iii) önkényesen járt el azért is, mivel olyan Pp. jogszabályhelyre hivatkozással ítélezett, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó kifejezetten módosította, bővítette.

A Kúria az Alaptörvény **R) cikk (2) bekezdésében** foglalt jogainkat azáltal sértette meg, hogy egy mindenkire kötelező érvényű jogszabályt figyelmen kívül hagyott, és ítéletét egy jogszabályelem (igazságügyi szakértői tevékenység) már hatályát veszített tartalmára alapította.

A Kúria nyilvánvalóan önkényes, *contra legem* jogértelmezése miatt nem csak processzuális jogsértés, hanem anyagi jogi jogszabály is sérül. A Kúria eljárásjogi jogszabályt sértett azáltal, hogy egy hatályos törvényt – annak nyilvánvaló relevanciája ellenére, érdemi indoklás nélkül – nem alkalmazott, és így megsértette az Alaptörvény **XXVIII. cikk (1)** bekezdésébe foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. A Kúria a sérelmezett ítéletet a Szakvtv. hatálybalépését (2016. június 15.) megelőző bírói gyakorlatra – azaz a Perben a magánszakvélemény nem rendelkezik bizonyító erővel – alapította annak ellenére, hogy a perbeli ügyben alkalmazandó hatályos jogszabály kizárta a korábbi bírói gyakorlat alkalmazását. Ezáltal, állításunk szerint, sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogunk.

Ahogy a Tisztelt Alkotmánybíróság 20/2017. (VII. 18.) AB határozata [23] paragrafusa is tartalmazza, a bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való

alávetettségétől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével.

Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése értelmében, miszerint a jogszabályok mindenkire kötelezőek, a Kúriának a jelen ügyben az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi törvény XXIX. törvény (Szaktv.) 1. § a) és b) bekezdését, 2. § 8. pontját, 3. § (1) bekezdését, 52. és 53. §-t alkalmaznia kellett volna, vagy legalábbis érdemben meg kellett volna indokolnia, hogy ezen jogszabályi rendelkezések alkalmazását miért mellőzte. Az ügyben hatályos Pp.-re való hivatkozás, mint indoklás nyilvánvalóan nem fog helyt, mert figyelmen kívül hagyja a „*lex posterior derogat legi priori*” elvet.

Jogszabályi alkalmazásoknak az időbeli hatállyal kapcsolatos alapelve, a „*lex posterior derogat legi priori*” elve, vagyis, hogy a későbbi jogszabály lerontja (megváltoztatja, hatályon kívül helyezi) a korábbi. Ez precíz formában általános szabályként úgy fogalmazható meg, hogy az azonos tárgykorre vonatkozó, de ellentétes tartalmú, azonos vagy magasabb szintű későbbi jogszabály lerontja (módosítja vagy hatályon kívül helyezi) a korábbi jogszabály rendelkezését. Ezt a hatást a későbbi jogszabály hatálybalépésével automatikusan tekinthetjük akkor is, ha a későbbi jogszabály nem rendelkezik kifejezetten a korábbi jogszabály hatályon kívül helyezéséről, illetve módosításáról. Emellett azonban általános szabállyá vált, hogy a jogbiztonság érdekében a jogalkotónak – lehetőség szerint – gondoskodnia kell az új szabállyal ellentétes rendelkezések kifejezett hatályon kívül helyezéséről vagy módosításáról. Az általunk hivatkozott Szaktv. esetében ez meg is valósult, mert a Szaktv. 2. § 8. pontja részletesen tartalmazza a Pp. szerint alkalmazandó *igazságügyi szakértői tevékenység* definíciójának módosítását.

Az Alkotmánybíróság 20/2017. (VII. 18.) AB határozata [26] paragrafusa egyértelműen rögzíti, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az *ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja*, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {lásd 7/2013. (III. 1.) AB határozat Indokolás [34]}.

A fentieket összefoglalva megállapítjuk, hogy a Kúria *contra legem* jogalkalmazása három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása mellett okozza az alkotmányossági sérelmet, és sérti az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát. Egyrészt a Kúria a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolta meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta. Másrészt, ezzel párhuzamosan, a Kúria önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vette figyelembe. Harmadrészt a Kúria önkényesen járt el akkor is, amikor döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó az új Szaktv. hatálybalépésével összefüggésben kifejezetten módosította.

Ezen jogsértések külön-külön és együttesen is olyan mértékű sérelmet jelentenek, amelyek a hivatkozott alaptörvény-ellenességet kimerítik.

2.3 Az állított alapjogsérelem a bírói döntéseket az alábbiak szerint befolyásolta

Mindenek előtt leszögezzük, hogy alkotmányjogi panaszunk a legkisebb mértékben sem irányul az alábbiakban megjelölt bírói döntések jogszerűségének quasi 4.fokú felülvizsgálatára, csupán olyan mélységig tárgyaljuk azokat, hogy az alapjogsérelem megállapítható legyen. Azaz, egyetlen egy esetben sem vitatjuk, hogy – álláspontunk szerint – helyes vagy hibás ítélet született, csak azt, hogy a határozat hatályos törvényen alapul e, illetve nem sérült-e az indoklási kötelezettség. A törvénynek való alávetettséget az R) cikk (2) bekezdésén kívül a többrétű tartalommal bíró 26. cikk (1) bekezdése is előírja, míg az indoklási kötelezettség alkotmányos követelményét az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tartalmazza.

A Per idején hatályos jog, a Szaktv. rendelkezéseinek megfelelően előterjesztett szakvélemény bizonyítékként való kizárása a Kúria felülvizsgálati ítéletét minden kereseti kérelmünk esetében megalapozatlanná teszi, mert így úgy döntött bonyolult, informatikai szakkérdésekben, hogy nem alkalmazott semmiféle szakvéleményt, viszont a szükséges szakértelemmel a bíróság nem rendelkezett.

- A 5.2 kereseti kérelem tárgya egy önálló, alkalmazási szoftver alrendszer fejlesztésének nemteljesítése. Ennek megállapítása informatikai szakkérdés és nem jogkérdés.
- Az 5.3 kereseti kérelem tárgya további hat, egyaránt önálló, alkalmazási szoftver alrendszer fejlesztésének nemteljesítése. Ennek megállapítása informatikai szakkérdés és nem jogkérdés.
- Az 5.4 kereseti kérelem tárgya egy alkalmazási szoftver alrendszer három meghatározó funkciója kifejlesztésének nemteljesítése. Ennek megállapítása informatikai szakkérdés és nem jogkérdés.
- Az 5.6 kereseti kérelem tárgya egy nagy, informatikai rendszer integrálásának és üzemeltetésének szükségessége, valamint az ehhez kapcsolódó költségek meghatározása. Ezek mindegyike informatikai szakkérdést és nem jogkérdést jelent.
- Az 5.7 kereseti kérelem tárgya szoftver hibajavítások nemteljesítése, illetve indítványozó által alperes helyetti teljesítése. Bár ennek lehetnek jogkérdés vonatkozásai is (szavatossági idő kérdése), de alapvetően informatikai szakkérdés.

Az I/5 másodfokú részítélet hivatott volt ezt a jogkérdés/informatikai szakkérdés ellentmondást orvosolni, amikor megállapította, hogy

- (i) az elsőfokú bíróság az adott ügyben tévesen állapította meg a régi Ptk. 316. §-a (1) bekezdésének alkalmazhatóságát, és erre hivatkozással **tévesen mellőzte** a felperes marasztalásra irányuló kereseti kérelmeinek **az érdemi vizsgálatát**.
- (ii) a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a felperes még jogerősen el nem bírált marasztalási kereseteit **érdemben kell vizsgálnia** és elbírálnia.

Az I/5 másodfokú részítéletében a Fővárosi Ítéltábla még jól ismerte fel, hogy nemcsak a szoftver fejlesztések megtörténtének megállapítása, de az ilyen típusú alkalmazási, törvényeket és jogszabályokat leképező szoftverfejlesztési feladatoknál a régi Ptk. 316. § (1) bekezdésének alkalmazhatósága is informatikai szakkérdés. Az ilyen típusú feladatoknál alapvető követelmény, hogy a rendszernek a szerződés lezárásakor érvényes jogszabályi környezetnek megfelelően kell működnie. Ez azt jelenti, hogy a szerződés lezárása előtt még egy részfeladatról sem lehet megállapítani a maradéktalan teljesítést, mert egy, időközben megjelenő jogszabály módosítás már leronthatja azt, és folytatni kell a fejlesztést.

Így alkotmányjogi panaszunk arra is irányul, hogy a Kúria az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe ütközően nem indokolta, hogy az eljáró bíróságok miért nem tettek eleget az I/5

másodfokú részítélet fenti, (i) és (ii) bekezdésekben idézett határozatainak, azaz miért nem alkalmazták törvényben meghatározott informatikai szakvéleményt a kereseti kérelmek érdemi vizsgálatához és elbírálásához. Ahogyan néhány bekezdéssel korábban bemutattuk, a kereseti kérelmek olyan bonyolultságú informatikai szakkérdéseket tartalmaznak, melyekhez szükséges szakértelemmel a bíróságok nem rendelkeznek, így az érdemi vizsgálat meghatározás kötelező erővel előírja a megfelelő szakvélemény alkalmazását.

Ebben az alfejezetben a Kúria felülvizsgálati ítéletének azokat a paragrafusait tárgyaljuk, melyekben rögzített határozatok alkotmányossági szinten sértik a 2.1 alfejezetben megadott rendelkezéseket. A paragrafusok kiemelése a teljesség igénye nélkül készült, és egyáltalán nem jelenti azt, hogy az ítélet egyéb alapjogsértéseket nem tartalmaz.

A Kúria felülvizsgálati ítéletének [85] paragrafusa

A Kúria felülvizsgálati ítélete [85] paragrafusában megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglaltakat, mert e körben sérült indítványozónak a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga.

„Miután a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása alapvetően a feleket terheli [Pp. 3. § (3) bekezdés első mondata], a bíróság pedig a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van [Pp. 3. § (2) bekezdés], azokon a bizonyítás tekintetében sem terjeszkedhet túl, ezért az igazságügyi szakértő kirendelése iránti indítványa elmulasztásával a felperes saját magát zárta el a szakértői bizonyítástól.”

Ahogyan az alfejezet bevezetőjében is írtuk, a Per idején hatályos jog, a Szaktv. rendelkezéseinek megfelelően előterjesztett szakvélemény bizonyítékként való kizárása az ítéleti idézet kiemelt részét is megalapozatlanná teszi, de az ítélet még ezen túlmenően is sérti a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogunkat.

- Az I/5 másodfokú részítélet a megfelelő szakvélemény beszerzését a megismételt elsőfokon eljáró bírósághoz utalta. (Lásd 11. oldalon az (i) és (ii) bekezdéseket.)
- Ezzel az eljáró elsőfokú bíróság is egyetértett, mert a 2017. május 24-i végzésében (I/18) az alábbi kijelentést tette: „A bíróság a fentiek szerint előadott vagy megjelölt tények előadását követően lesz abban a helyzetben, hogy **döntson** a bizonyítási eljárás további irányáról, így az esetleges **szakértői bizonyítás elrendeléséről**.”

Tehát a Kúria úgy állítja, hogy kizártuk magunkat a szakértői bizonyításból, hogy az akkor hatályos másodfokú részítélet a szakértő kirendelését bírósági hatáskörbe utalta, és az eljáró bíróság sem vitatta, hogy a szakértő kirendelése e körben a bíróság döntési körébe tartozik, függetlenül attól, hogy indítványozó a már becsatolt szakvéleményen túl indítványozta-e vagy sem további szakértő kirendelését.

Egyértelmű továbbá, hogy a hatályos Szaktv. rendelkezései alapján a szakértői tevékenység megbízás alapján is kifejezhető, az így elkészült szakvélemény bizonyíték, és ezt az indítványozó benyújtotta. Kimondható tehát, hogy az indítványozó nem zárta el magát a szakértői bizonyítástól. A Kúria és az eljáró bíróságok ezen szakvéleményt az alaptörvény-sértés szintjén negligálták, és ezen negligáló döntésüket az alaptörvény-ellenséget elérő szinten nem indokolták. (E tekintetben egyértelműen sértve a „*lex posterior derogat a priori*” jogértelmezési elvet, hiszen a Szaktv. egyértelműen fogalmaz e kérdésben, és ez esetben e jogértelmezési alapelv figyelmen kívül hagyása a hatályos jogba vetett bizalom megingatásával a jogbiztonság elvét és a „*fair eljárás*” alkotmányos követelményét sérti.)

A Kúria felülvizsgálati ítéletének [87] paragrafusa

A Kúria felülvizsgálati ítélete [87] paragrafusában megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglaltakat, mert e körben sérült indítványozónak a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga.

„...Másképpen: a fenti részítélet a felperes (akkori) marasztalási/megtérítési kereseti kérelmeivel kapcsolatos elsőfokú ítéleti rendelkezést hatályon kívül helyezte, ennek körében utalt indokolásában az elsőfokú bíróság jogi álláspontjának helytelenségére és rendelt el újabb eljárást és újabb határozathozatalt. E körben - a Ptk. 316. § (1) bekezdése mint anyagi jogi hivatkozási alap tekintetében tehát - a részítélet nem tartalmazott jogerős érdemi döntést.”

Az I/6 kereset módosításban semmi olyan változtatás nem történt, amely az I/5 másodfokú részítélet e körben hozott döntését a legkisebb mértékben is hatálytalaníthatta volna.

*„Az ítélet tábla megállapítása szerint azonban az **elsőfokú bíróság** egyrészt a rendelkezésére állt **bizonyítékok helytelen értékelése** és mérlegelése alapján, másrészt a **joglemondás kiterjesztő értelmezésének tilalmába ütköző módon**, helytelenül állapította meg, hogy az F/14. és F/15. alatti teljesítési igazolások aláírásával a **felperes a teljes alvállalkozói szerződés hibátlan teljesítését elismerte.**” [Itt a másodfokú részítélet nem utal kereseti pontra, az egész szerződésre vonatkozóan teszi a megállapítást, hogy szó sincs teljesítés elfogadásáról.]*

*„A teljesítési igazolások vizsgálata során az elsőfokú bíróság azt helytállóan állapította meg, hogy az F/14. szám alatti teljesítési igazolás az eredeti alvállalkozói szerződés utolsó fizetős mérföldkövére (humánpolitika bevezetés I. ütem éles indulása) vonatkozott, azonban – ahogyan azzal a **felperes is helyesen érvelt** a fellebbezésében – **a teljesítési igazolásokban megtett nyilatkozatokat nem az alvállalkozói szerződés eredeti tartalma, hanem a VK-kal módosított tartalma alapján kellett vizsgálni és értelmezni.**” [Ezeket a megállapításokat sem lehetett keresetmódosítással érvénytelenné tenni.]*

„Az alperes fellebbezési ellenkérelmében előadottakkal ellentétben ugyanis a VK-kat – köztük az 5. számú VK-t is – nem önálló szerződéseknek, hanem az alvállalkozói szerződés módosításának kellett tekinteni, mivel azokat a felek az alvállalkozói szerződésre utalással és azzal a kitéttel kötötték meg, hogy a szerződés egyéb feltételeit a VK-k nem érintik.” [Ezeket a megállapításokat sem lehetett keresetmódosítással érvénytelenné tenni.]

„Az eredeti szerződésbe foglalt ütemezés szerinti HR/11. számú mérföldkönek tehát az 5. számú VK-ba foglalt feladatok nem képezték részét, azokra vonatkozóan az alperesnek külön teljesítési igazolást kellett volna kiállítania, ahogyan ez a 2. és 3. számú VK-k esetében meg is történt.” [Ezeket az ítéleti megállapításokat sem lehetett keresetmódosítással úgy változtatni, hogy azok a régi Ptk. 316. § (1) bekezdésének alkalmazhatóságát megengedjék.]

*„Az 5. számú VK-ba foglalt feladatok teljesítéséről azonban a felek – nem vitásan – teljesítési igazolást nem állítottak ki, a HR/11. mérföldköre vonatkozó (F/14. számú) **teljesítési igazolást pedig nem lehetett az 5. számú VK-ba foglalt feladatok teljesítésére vonatkozó elismerésnek is tekinteni.**” [Ezeket az ítéleti megállapításokat sem lehetett keresetmódosítással úgy változtatni, hogy azok a régi Ptk. 316. § (1) bekezdésének alkalmazhatóságát megengedjék.]*

*„A HR/11. számú mérföldköre vonatkozó teljesítési igazolás kiállításakor (2011. február 28- án) az 5. számú VK-ban **megjelölt feladatokat ugyanis az alperes – általa sem vitatottan – még nem végezte el.** Ezért az ekkor kiállított F/14. szám alatti teljesítési igazolást – az elsőfokú bíróság által elfogadott értelmezés szerint is – csupán a kiállításáig már elvégzett részteljesítések elismerésének lehetett tekinteni, **hiszen a még el sem végzett feladatok tekintetében a felperes***

joglemondással járó elismerő nyilatkozatot nyilvánvalóan nem tehetett.” [Ezek az ítéleti megállapításokon sem lehetett keresetmódosítással úgy változtatni, hogy azok a régi Ptk. 316. § (1) bekezdésének alkalmazhatóságát megengedjék.]

„Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság az adott ügyben tévesen állapította meg a régi Ptk. 316. §-a (1) bekezdésének alkalmazhatóságát és erre hivatkozással tévesen mellőzte a felperes marasztalásra irányuló kereseti kérelmeinek az érdemi vizsgálatát.”

Majd...

„A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a felperes még jogerősen el nem bírált marasztalási kereseteit érdemben kell vizsgálnia és elbírálnia.”

A „Mindezek” egyik megállapítása sem olyan, melyen a hivatkozott keresetmódosítás úgy tudott volna változtatni, hogy az jogszerűvé tegye a régi Ptk. 316. § (1) bekezdésének alkalmazhatóságát.

A Kúria ezen a ponton nem tett eleget az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indoklási kötelezettség alkotmányos követelményének. Ugyanis az **I/5 másodfokú jogerős részítélet** a fentebb idézett hat bekezdésben indokolja, hogy a 316. § (1) bekezdésének alkalmazása jogellenes volt. A Kúriának indokolnia kellett volna, hogy a **I/6** módosított kereset ezek közül melyik feltételt változtatta meg úgy, hogy a 316. § (1) bekezdésének alkalmazása alapos legyen. Amennyiben megnézzük az **I/5 másodfokú részítélet** hat bekezdésébe foglalt indoklásait, megállapítható, hogy ezek egyikét sem módosíthatta az **I/6** keresetmódosítás.

Nem tekinthető valós indoklásnak a Kúria hivatkozása, hogy az **I/5 jogerős másodfokú részítélet** csupán a *felperes (akkori) marasztalási/megtérítési kereseti kérelmeivel* kapcsolatban tartalmaz határozatokat, és ezek a határozatok nem hatályosak a megismételt elsőfokú eljárásban. Nem történt, sőt az alvállalkozói szerződéssel kapcsolatos teljesítések vizsgálata körében nem is történhetett olyan keresetmódosítás, mely alapján az **I/5 jogerős másodfokú részítélet** megállapításai hatályukat veszíthették volna. Ezt egyébként maga a Kúria is alátámasztja felülvizsgálati ítélete (**I/3**) [86] paragrafusában tett megállapítással: „... a felperes keresetmódosítása – amely az érvényesített igényt érintette, de nem az alapul fekvő tényállást ...”

A következő indoklási pontunk (ad Kúria felülvizsgálati ítélete [86] paragrafus) rámutat arra is, hogy azáltal is sérül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, amikor a Kúria ugyanazt a tényt (előzményi elsőfokú eljárással kapcsolatos döntések) egyszer így, egyszer úgy – de mindenképpen indítványozó hátrányára értékelte.

A Kúria felülvizsgálati ítéletének [86] paragrafusa

A Kúria felülvizsgálati ítélete [86] paragrafusában megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglaltakat, mert e körben sérült indítványozónak a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga. Ezt a jogsértést a Kúria azáltal követte el, hogy a megismételt elsőfokú eljárás, illetve az **I/6** keresetmódosítás joghatását nem következetesen értékelte. Míg a [87] paragrafusban a Kúria úgy ítélte meg – ahogy bizonyítottuk, teljesen alaptalanul – hogy a keresetmódosítás hatálytalanítja az **I/5** másodfokú részítélet jogerős megállapításait, addig ebben a paragrafusban megfogalmazottak szerint az új eljárásban a keresetmódosítás egyáltalán nem hatálytalanította a tanúvallomásokat.

A Kúria indoklása sem fog helyt, mert a Pp. 3. § (2) bekezdését nem a tanúk vallomásának hitelességére vonatkoztattuk, hanem a keresetváltoztatásból következően – tekintve, hogy a bíróság a felek által előterjesztett kérelmekhez kötve van – a tanúkhöz intézett eredeti kérdések jelentős része már nem volt értelmezhető az **I/6** módosított keresettel kapcsolatban.

A Kúria felülvizsgálati ítéletének [89] paragrafusa

Az ítéletnek ebben a paragrafusában az eljáró bíróság az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésében foglalt jogainkat azáltal sértette meg, hogy egy mindenkire kötelező érvényű jogszabályt figyelmen kívül hagyott, és így tehette azt az iratellenes megállapítást, hogy

„A felperes alaptalanul sérelmezte az 5.2. számú keresetvelei összefüggésben – és a Pp. 227. § (1) bekezdéséhez kapcsolódóan – a Pp. 190. § (2) bekezdésének megsértését. A már kifejtettek szerint e kereseti kérelem jogalapját a felperes sem a Ptk. 316. § (1) bekezdése, sem a Ptk. 318. § tekintetében nem bizonyította...”

Ugyanis az alaptörvény ellenesen figyelmen kívül hagyott szakvélemény – nem kizárólagosan – a 9. oldalán, a 10. oldalán és a 29 – 40. oldalain részletes bizonyítást tartalmaz a régi Ptk. 318. § tekintetében, valamint arra, hogy a régi Ptk. 316. § (1) bekezdése alkalmazásának ténybeli és jogi feltételei nem állnak fenn.

A bíróság csak állítja, de érdemben nem indokolja, hogy indítványozó miért nem bizonyította a kereseti kérelme jogalapját az 5.2 kereseti kérelmével kapcsolatban. Ezzel megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglaltakat, mert az Alaptörvény e bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség ilye mértékű elmulasztása vezet az alkotmányjogi értelemben vett sérelemhez, ami az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.

A Kúria felülvizsgálati ítéletében nem vizsgálta kellő alapossággal, és semmiféle értékelést nem adott a – I/10 számon csatolva – felülvizsgálati kérelmünk (FK) alábbi bizonyítékaira:

FK 1.8 alfejezet (17. oldal): A Kúria nem indokolta, hogy rendszerterv – azaz milyen funkciókat kell kifejleszteni – hiányában hogyan lehet valamit megvalósítani, illetve hogyan lehet jogfenntartással élni az ismert hiányosságokkal kapcsolatban, ha azt sem lehet tudni, hogy mit kell megvalósítani, illetve mik lehetnek a hiányosságok.

FK 2.1 alfejezet (17. oldal): A Kúria nem indokolta, hogy miért nem tekinti bizonyítottnak az 5.2 kereseti kérelemben megfogalmazott követelés (Önkiszolgáló humán alrendszer megvalósításának nemteljesítése) bizonyítottságát, amikor követelés oszthatatlan tartalmú szolgáltatásra vonatkozik, és bizonyított tény, hogy a szolgáltatás szerződés szerint (2. sz. VK) meghatározott részét képező rendszertervet alperes nem valósította meg, és a végfelhasználói oktatásokat sem teljesítette. Ez utóbbi ráadásul jelen perben ítélt dolog, így a Kúriának ennek figyelmen kívül hagyását mindenképpen indokolnia kellett volna.

FK 2.4 alfejezet (19. oldal): A Kúria ítéletében nem indokolja, hogy élhetett volna jogfenntartással az F/15 teljesítésigazolás aláírásakor (2011. február 28.) indítványozó, amikor az FK ebben az alfejezetében becsatolt levél bizonyítja, hogy február 28-án még nem kapta meg alperestől a projekt készültségi állapotát tartalmazó státuszjelentést, azaz ekkor még indítványozó számára semmiféle hiba, hiány – kivéve az adatmigrációt – nem volt ismert.

FK 2.8 alfejezet (22. oldal): Az ítélet megállapítja, hogy indítványozó az alperesi hibákról, hiányosságokról 2011. március 8-án szerzett tudomást. A Kúria nem indokolja meg, hogyan tehetett volna indítványozó jogfenntartást egy héttel korábban (2011. február 28.) olyan hibákra, melyeket akkor még nem ismert, nem ismerhetett. A bírósági ítélet szerint is jogfenntartással élni csak a teljesítés elismerésének pillanatában lehet, 8 nappal később már nem.

A Kúria felülvizsgálati ítéletének [89] paragrafusa további részében a jogbiztonságot alapjaiban aláásó megállapítást tesz:

„... önmagában a hivatkozott licenc szerződés csatolása elmaradásának az érdemi döntésre nem volt kihatása.”

A hivatkozott szerződés a 6108403 számú szerződés, melynek becsatolását először azért kértük, mert alperes vitatta – erre a szerződésre hivatkozva – hogy neki 1200 önkiszolgáló humán licencet kellett volna leszállítani a ténylegesen szállított 50-nel szemben.

A Kúria úgy minősíti licencszerződésnek a 6108403 számút, hogy nem is látta azt. A „*licencszerződés*” minősítésnek ugyanis ellentmond, hogy az alperes teljes rendszerauditot (I/13) végzett erre a szerződésre hivatkozva, valamint a Keszthelyi levélben (I/15) az állította, hogy ez a szerződés a „*funkcionalitás*” megvalósítási követelményeit is tartalmazta.

A Kúria az előzményi perben hozott felülvizsgálati ítélete (I/14) [45] paragrafusában a következő megállapítást tette:

„A jelen esetben a felek az alvállalkozási szerződés 6.2. pontjában az egyes „mérőföldkövek” (teljesítési egységek) teljesítésigazolásának kiállítását és ezáltal az adott teljesítésért a felperesnek¹ járó ellenszolgáltatás (díj) kifizetését „maradéktalan” teljesítéshez kötötték. A hivatkozott pont szerint: „valamely »mérőföldkő« akkor tekinthető teljesítettnek, ha a felperes valamennyi vonatkozó licencet, vagy szolgáltatást leszállította és a maradéktalan teljesítést igazoló jegyzőkönyv aláírásra került”.

Most viszont már – szerződésellenesen, sőt önmaga megelőző ítéletével szemben – azt állítja a Kúria, hogy a hiányosan leszállított licenc mennyiség – alperes nem tudta bizonyítani az érvényes 6108403. számú szerződés becsatolásával annak szerződéses megfelelését – nem befolyásolja az érdemi döntést.

Az ilyen, ugyanabban a jogkérdésben hozott ellentmondó ítéletek sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott, tisztességes bírósági eljárásra való jogot, valamint a 28. cikkben rejlő jogszabályértelmezési kötelezettséget is.

A Kúria felülvizsgálati ítéletének ebben a paragrafusában nem tesz eleget az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indoklási kötelezettségének. Egyfelől a Kúria úgy állítja, hogy „*önmagában a hivatkozott licenc szerződés csatolása elmaradásának az érdemi döntésre nem volt kihatása*”, hogy annak tartalmát nem ismeri, sőt nem is ismerheti, mert nem került becsatolásra a perdokumentációk közé. Mivel egyedül a „*hivatkozott licenc szerződés*” (6108403 számú) cáfolhatná azt a tényt, hogy alperes a szükséges önkiszolgáló humán licenc mennyiségnek csupán kis töredékét szállította le – és ezáltal az 5.2 kereseti követelésnek megfelelően nem teljesített – így a 6108403 számú szerződés hiányában a Kúria nem állíthatta volna alappal, hogy e kereseti kérelem jogalapját indítványozó a régi Ptk. 318. § tekintetében nem bizonyította.

¹ Az előzményi perben a felperes a [REDACTED], a jelen panasszal megtámadott Per alperese volt.

A Kúria ugyancsak megsértette az indoklási kötelezettségének alkotmányos követelményét, amikor nem ad számot arról, hogy miért tekintette jogszerűnek a Pp. 190. § (2) bekezdésének megsértését, mely szerint a bíróság a bizonyító fél kérelmére az ellenfelet kötelezheti a birtokában levő olyan okirat bemutatására, amelyet a **polgári jog szabályai szerint egyébként is köteles kiadni** vagy bemutatni. Ilyen **kötelezettség az ellenfelet különösen akkor terheli**, ha az okiratot a bizonyító fél érdekében állították ki, vagy az **reá vonatkozó jogviszonyt tanúsít**, vagy ilyen jogviszonnyal kapcsolatos tárgyalásra vonatkozik.

Mivel a 6108403 sz. szerződés alperes állítása szerint is a peres felek között, a felek jogviszonyában jött létre („*reá vonatkozó jogviszonyt tanúsít*”), ezért az eljáró bíróság nem annulálhatta volna alperes e körben fennálló becsatolási kötelezettségét, illetve – alkotmányossági szempontból nézve – indokolnia kellett volna, hogy miért így járt el. Itt a **XXVIII. cikk (1) bekezdésébe** foglalt indoklási kötelezettség sérelmén túlmenően szembeötlő a **28. cikkbe** foglalt jogszabályértelmezési kötelezettség sérelme is, mert a Pp. 190. § (2) bekezdése pont a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét okozó bírói önkényt hivatott kizárni.

A Kúria felülvizsgálati ítéletének [90] paragrafusa

Az eljáró bíróság és a Kúria is több ponton sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt pártatlan és tisztességes eljáráshoz való jogot.

„E szerződés csatolásának elmaradására ugyancsak alaptalanul hivatkozott a felperes a 6. számú megállapítási keresetével (jóhírnév megsértésével) összefüggésben.”

Hogyan lehet egy bírósági eljárás pártatlan és tisztességes, ha úgy állapítja meg egy dokumentum tartalmáról, hogy az nem bizonyítja indítványozó keresetébe foglaltakat, hogy a dokumentum tartalmát nem ismeri, sőt nem is ismerheti, mert alperes annak becsatolását megtagadta. Ezt a megállapítást csak megerősíti az a tény, hogy az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésének sérelmével figyelmen kívül hagyott szakértői törvény szerint előterjesztett szakvélemény több ponton is bizonyítja, hogy a vitatott 6108403. számú szerződés vagy hamisított vagy nem is létezik. Mindkét lehetőség alapos indok arra, hogy alperes miért is tagadta meg egy feltehetőleg nem túl nagyméretű szerződés becsatolását.

„Ehhez képest önmagában a kifogásolt szerződés hiánya - amelynek csatolásától a bíróság a fentebb írtak szerint a Pp. 3. § (4) bekezdése alapján jogszabálysértés nélkül tekinthetett el - nem bírt relevanciával.”

Mivel a 2011. november 30-i levél (I/15) tartalmáról csak a 6108403 szerződés ismeretében állapítható meg, hogy az valós vagy indítványozó jó hírnevét sértő információkat tartalmaz, ezért nem lehet pártatlannak minősíteni azt az ítéleti megállapítást, hogy a kifogásolt szerződés (6108403 számú) hiánya nem bírt relevanciával.

Ugyancsak az R) cikk (2) bekezdésébe foglaltakat (az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek), valamint a pártatlan és tisztességes bírósági eljárás alapvető célját sérti, hogy az eljáró bíróságok – így a Kúria is – egy érvényes és hatályos jogszabály alkalmazásának elmulasztásával kizárták indítványozót alapvető alkotmányos jogainak érvényesítéséből. Ugyanis a Pp. 190. § (2) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy a bíróság a bizonyító fél kérelmére az ellenfelet kötelezheti a birtokában levő olyan okirat bemutatására, amelyet a polgári jog szabályai szerint egyébként is köteles kiadni vagy bemutatni. Ilyen **kötelezettség az ellenfelet különösen akkor terheli**, ha az okiratot a bizonyító fél érdekében állították ki, vagy az **reá vonatkozó jogviszonyt tanúsít**, vagy ilyen jogviszonnyal kapcsolatos tárgyalásra vonatkozik. A 6108403 számú szerződés nem vitathatóan a felek jogviszonyában jött létre – ha egyáltalán létrejött – tehát az eljáró bíróságok a szerződés

megtekinthetőségének elmulasztásával egyértelműen megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglaltakat.

A Kúria szerint okszerű és logikus következtetés, hogy nem sérti valaki jó hírnevét, ha a licenctulajdonos cég vezetője – a legkisebb valóság alapot nélkülözve – arról tájékoztatja a licenc felhasználóját – [REDAKT] honvédelmi minisztert – hogy jogosulatlanul használják az indítványozó által leszállított szoftver rendszert, mert az a [REDAKT] kifizetett licencdíjból még 118 millió forintot nem fizetett ki a licencekért. Az eljáró bíróságok ismételten sértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben rögzített indoklási kötelezettséget, amikor teljes mértékben figyelmen kívül hagyták a keresetben ugyancsak megjelölt HM jelentést (I/16), ami egyértelműen bizonyítja, hogy alperes a 2011. október 3-i levelével (I/17) megsértette indítványozó jó hírnevét.

Alkotmányjogi panaszunkban természetesen nem a Kúria e körben hozott döntését vitatjuk, hanem az indoklás hiányát, nevezetesen miért nem bizonyítja egy valótlan adatokat – ezt a tényt valamennyi bírósági fórum megállapította – tartalmazó, rágalmozó levél az indítványozó jó hírnevének megsértését, amikor ezen levél tartalmára hivatkozva zárták ki a közbeszerzési eljárásból.

A Kúria felülvizsgálati ítéletének [91] paragrafusa

Kiemelt gazdasági ügyet tárgyaló bíróságokat nem lehet pártatlannak nevezni, ha nem tekintik a Pp. 163. § (3) bekezdése szerinti *köztudomású ténynek* azt a nyilvánvaló logikai alapvetést, hogy

- (i) fővállalkozó alvállalkozó jogviszonyban, amennyiben a fővállalkozó maradéktalanul teljesít megrendelője felé, még nem bizonyítja, hogy az alvállalkozó is maradéktalanul teljesített a fővállalkozója felé. Mivel ezt a tényt az eljáró bíróságok rendszeresen – indítványozó hátrányára – figyelmen kívül hagyták, ezért egy egyszerű példával bizonyítjuk ennek vitathatlanságát.

Fővállalkozó szerződést köt Megrendelővel 10 szoba kifestésére. 5 szoba kifestését maga végzi, míg a másik 5 szoba festését alvállalkozásba adja Alvállalkozónak. Alvállalkozó azonban 2 szoba kifestése után levonul. Alvállalkozó mulasztása egy cseppet sem csökkenti Fővállalkozó felelősségét Megrendelővel szemben, ezért az alvállalkozója helyett maga végzi el az elmaradt 3 szoba kifestését. Mivel így mind a 10 szoba kifestése megtörtént, ezért Megrendelő elismerte Fővállalkozó maradéktalan teljesítését, de ez nyilvánvalóan nem bizonyította egyben Alvállalkozó maradéktalan teljesítését is.

- (ii) ha valaminek a megvalósítása nem történt meg egy adott időpontig, akkor a megvalósítás biztos, hogy nem történt meg ezen időpont előtt 1, 2, stb. hónappal. Továbbá, ha valaki valamit nem valósít meg egy adott időpontig, majd ettől kezdve egyetlen további percet sem fordít a megvalósítására, akkor az biztosan állítható, hogy a megvalósítás soha nem történik meg.

A hivatkozott I/9 jogerős ítélet 28. oldalának (1) bekezdés, 1. mondata:

*„A régi Ptk. 318. §-ára alapított igény nem évült el, azonban a felperesnek az e jogcímen előterjesztett igénye azért nem alapos, mert a **teljesítés elismerése, igazolása mellett az alperes szerződésszegésére alappal nem hivatkozhat.** A károkozó magatartás hiánya [illetve az azzal egyenértékű, jogfenntartás nélküli teljesítés elfogadás] kizárja az alperesi kárfelelősséget.”*

Ezzel az ítéleti megállapítással a Kúria is teljes egészében egyetértett („Az F/25. számú okirat bizonyító erejének hiányával kapcsolatos másodfokú bírósági megállapításokkal (jogerős ítélet 28. oldal első bekezdés) a Kúria mindenben egyetért, ...”). Ez az ítéletei megállapítás azonban sérti az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését („a jogszabályok mindenkire kötelezőek”), a 26. cikk (1) bekezdését („a bírák

csak a törvényeknek vannak alárendelve”) valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdését (tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jog), mert indoklásában figyelmen kívül hagyta, hogy

- alperes szerződésszegése ÍTÉLT DOLOG.
- az Alvállalkozói szerződés nem teljesítés elismeréssel szűnt meg. Ezt a tényt – okirat is bizonyítja – alperes sem vitatja.

További alapjogsérelmet jelent, hogy a Kúria a felülvizsgálati ítéletének következő, **[92] paragrafusában** a fentebb idézett pont ellenkező állítást fogalmazott meg:

*„Erre figyelemmel **tévesen rögzítette** a másodfokú bíróság ítéletének 27. és 29. oldalain, hogy jogfenntartó nyilatkozat hiányában a felperes **utólag nem érvényesíthet igényt a Ptk. 319. §-a alapján.**”*

Álláspontunk szerint az ilyen, önmagának ellentmondó ítélkezési gyakorlat súlyosan sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott pártatlan és tisztességes eljáráshoz való jogot.

I/9 jogerős ítélet, 28. oldal (1) bekezdés, 2. mondat:

„Mindezen túl az ítélet tábla kiemeli, hogy a fővállalkozási szerződés alapján a 2011. augusztus 31-ei jegyzőkönyv igazolása szerint a [REDACTED] dszert teljes körűen üzemeltetésre átvette a felperestől és a teljes ellenértéket megfizette részére úgy, hogy sem kötbér fizetési, sem kártérítési igényt a felperes felé nem jelentett be.”

Ez az ítéleti megállapítás – amellyel a Kúria is teljes mértékben egyetértett – súlyosan sérti a pártatlan és tisztességes eljáráshoz való jogot, mert nem veszi figyelembe a 18. oldalon az (i) bekezdésben meghatározott evidenciát (külön bizonyításra nem szoruló tényt), amikor a fővállalkozási teljesítés elismerését tekinti az alvállalkozási teljesítés bizonyítékának.

E körben a Kúria megsérti az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését is, amely szerint a törvények mindenkire kötelezőek. Itt az eljáró bíróságok megszegték azt a törvényt, hogy az ÍTÉLT DOLOGként meghatározottak később már vitássá nem tehetők. Itt az I/9 jogerős ítélet nem kevesebbet állít – egy, egyébként nem is a peres felek jogviszonyában készült dokumentumra hivatkozva – mint azt, hogy alperes minden teljesítési kötelezettségének eleget tett, holott – és ez a Kúria előtt sem ismeretlen – jelen perben ÍTÉLT DOLOG, hogy alperes a 4. és 5. szerződésmódosításokban meghatározott feladatokat, azaz a *végfelhasználói oktatásokat* és az *adatmigrációt* egyáltalán nem teljesítette. Ebből következően – figyelembe véve azt a jogerősen megítélt tényt, hogy az Alvállalkozói szerződés oszthatatlan szolgáltatást tartalmaz – alperes a szerződést sem teljesíthette és nem is teljesítette, így alappal kizárható, hogy egy másik jogviszonyban készült dokumentum képes igazolni alperes maradéktalan teljesítését.

Továbbá a *„sem kötbér fizetési, sem kártérítési igényt a felperes felé nem jelentett be”* ítéleti megállapítás sérti a XXVIII. cikk (1) bekezdésben meghatározott jogot, mert nem tesz eleget indoklási kötelezettségének abban a kérdésben, hogy miért nem tekinti kártérítési igénynek (meghiúsulási kötbérnek) az I/11 projektzáró megállapodásban meghatározott ellentételezését annak, hogy a HM a még ki nem fizetett, mintegy 283 Mft-ot kifizesse, illetve minden további követeléséről lemondjon. (Régi Ptk. 246. § (3) bekezdése szerint a nemteljesítés esetére kikötött kötbér (meghiúsulási kötbér) érvényesítése a teljesítés követelését kizárja.)

I/9 jogerős ítélet, 28. oldal (1) bekezdés, 3. és 4. mondat:

„Az alperesi hiányos teljesítés igazolására csatolt okiratok (F/20 és F/25) az F/15 számú teljesítési igazolás kiállítását (2011. 02. 28.) követően készültek. Az előbbi (F/20) [REDACTED] jelentés 2011. szeptember 23-án az utóbbi (F/25) pedig 2012. április 21-én készült.”

A bíróság ítélete – amivel a Kúria is teljes mértékben egyetértett – itt sérti indoklási kötelezettséget, valamint a tisztességes eljáráshoz való jogot, mert

- figyelmen kívül hagyja a 18. oldalon az (ii) bekezdésben megfogalmazott evidenciát, nevezetesen, ebben az esetben, ha valami 2011. szeptember 23-án, illetve 2012. április 21-én nincsen megvalósítva, akkor az egészen biztos, hogy 2011. február 28-án sem lehetett készen.
- teljes bizonyító erővel nem az F/20 és F/25 okiratok bírnak, hanem azok közjegyző által hitelesített változatai (F/80/2 és F/80/5), mert ezek bizonyítják, hogy akkor, ott és azok a személyek az okiratokban rögzített nyilatkozatokat tették. Nyilvánvalóan sérti az Alaptörvény XXVIII. (1) bekezdésébe foglaltakat az az ítélkezési gyakorlat, hogy okiratokkal bizonyított állításokkal szemben, „hivatalból” elfogult alperesi tanúk 5 – 6 évre visszamenőleg, emlékezetből tett nyilatkozatait tekinti perdőntőnek. A Kúria a legkisebb mértékben sem indokolta, hogy miért ítélte aggályosnak [REDACTED] tanúvallomását az előzményi perben (I/14 felülvizsgálati ítélet, [39] paragrafus), és miért fogadta el bizonyító erejűnek jelen Perben ugyanazzal a Szerződéssel kapcsolatban, ugyanazon tény- és jogkérdésekben.

Jogerős ítélet, 28. oldal (1) bekezdés, 5. mondat:

„... **arra pedig adat nem merült fel**, hogy a felperessel szemben a megrendelő [REDACTED] további bármilyen igényt [kötér, kártérítés, szavatosság] előterjesztett volna.”

Ez az ítéleti megállapítás – amivel a Kúria is teljes mértékben azonosult – sérti az Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott, tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, mert az eljáró bíróság olyan dologról állítja, hogy „nem merült fel”, amire számos alkalommal felhívtuk a bíróságok figyelmét. (Mivel a Fővállalkozási szerződést az I/11 projektzáró megállapodás 2011. december 31-ével zárta le, ezért egy augusztus 31-i – egyébként 629 db, alperes javítási kötelezettségi körébe tartozó hibát tartalmazó – jegyzőkönyv legfeljebb részteljesítés elismerésének tekinthető, és nem zárja ki a későbbi kártérítési igények előterjeszthetőségét. Ráadásul ez a jegyzőkönyv nem is a peres felek jogviszonyában jött létre, így erre a jogviszonyra nem is tartalmazhat megállapításokat.)

A Kúria felülvizsgálati ítéletének [93] paragrafusa

„Az eljárt bíróságok az ügy megítélése szempontjából lényeges kérdések tekintetében a felülvizsgálati kérelmekben írtakkal szemben a szükséges bizonyítást lefolytatták, a tényállást lényegében helyesen állapították meg, ... a visszafizetési igények vonatkozásában a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.”

A Kúria az ítéletének ebben a paragrafusában sérti az R) cikk (2) bekezdését, miszerint a jogszabályok mindenkire kötelezőek, és így alaptalanul állítja, hogy „a felperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget”. Felperes, sok egyéb bizonyíték mellett, a hatályos Szaktv. rendelkezéseinek megfelelő szakvéleménnyel bizonyította követeléseinek megalapozottságát.

A Kúria – figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabályértelmezési kötelezettségre is – nem tett eleget az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott indoklási kötelezettségének, hogy miért mellőzte indítványozó több mint 50 – szükséges esetben közjegyző által is hitelesített – okirati bizonyítékát, és ezzel megsértve indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.

Indítványozó I/10 felülvizsgálati kérelméből (FK) néhány fontosabb – a bíróság által indokolás nélkül figyelmen kívül hagyott – bizonyítási indítvány:

FK 2.2 alfejezet (18. oldal): A Kúria nem indokolja, hogy miért tartja hatályban az 5.4 kereseti kérelem elutasítását, amikor az ítélet *hibásan megállapított tényálláson* alapul. A kereseti követelés nem az egész Bérszámfejtés alrendszerre vonatkozott – ahogyan ezt az ítélet tévesen megállapította – hanem csupán annak három (3) fontos funkciójára. Mivel ezeknek a funkciók megvalósításának megállapítása nyilvánvalóan informatikai szakkérdés, így a bíróságnak indokolnia kellett volna, miért hagyta figyelmen kívül indítványozó bizonyítékait (szakértői vélemény, F/80_1 közjegyző által hitelesített levelezés), illetve miért döntött informatikai szakkérdésben megfelelő szakismeret hiányában.

FK 2.3 alfejezet (18. oldal): Az eljáró bíróság sérti indítványozó pártatlan, tisztességes eljáráshoz való jogát, amikor egyfelől mellőzi indítványozónak az Alvállalkozói szerződésben meghatározottak szerinti, közjegyző által is hitelesített okirati bizonyítékait, másfelől viszont perdöntően figyelembe veszi egy aláírás nélküli, nem a peres felek jogviszonyában létrejött jegyzőkönyv tervezetét (lásd még I/10 felülvizsgálati kérelem 76. oldalán) az 5.6 kereseti követelésünk (rég Oracle humán rendszer ellenszolgáltatás nélküli integrálása és üzemeltetése) elutasítására.

FK 2.8 alfejezet (22. oldal): Az eljáró bíróság nem indokolja meg, hogy indítványozó kereseti követelései elutasításánál miért hagyja figyelmen kívül azt a jogerősen megítélt dolgot, hogy **a szavatossági idő nem kezdődött meg**, mert a szerződés teljesítés elismerése nélkül szűnt meg. Mivel ennek indoklása több kereseti kérelmünk elutasításával kapcsolatban hiányzik, ezért megismételjük, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy **a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.**

A Kúria felülvizsgálati ítéletének [98] paragrafusa

„A felperes az egyéb kereseti kérelmei elutasítását is alaptalanul sérelmezte, miután az 5.1. pont szerinti kereseti kérelmét meghaladóan nem tudta bizonyítani, hogy az általa kiállított teljesítési igazolások és kifizetett vállalkozói díj ellenére az alperest visszafizetési kötelezettség terhelné, továbbá kártérítési követeléseinek jogalapját sem tudta igazolni.”

Ennek az ítéleti megállapításnak az alaptörvény-ellenességét két kereseti kérelmünk (5.6 és 5.7) esetében bizonyítjuk.

Az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése értelmében, miszerint a hatályos jogszabályok mindenkire kötelezőek, az eljáró bíróságoknak és a Kúriának is bizonyítékként kellett volna kezelnie a 2016. júniusától hatályos Szaktv. rendelkezéseinek mindenben megfelelő, indítványozó által benyújtott szakvéleményt (magánszakvélemény).

A szakvélemény egyértelműen bizonyítja az **5.6 kereseti követelés (rég Oracle humán rendszer integrálása és ellenszolgáltatás nélküli üzemeltetése)** tény- és jogalapját, miszerint arra kizárólag alperes szerződösszegése (migráció nemteljesítése) miatt volt szükség.

A Kúria itt sem tesz eleget az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indoklási kötelezettség alkotmányos kötelezettségének, amikor nem indokolja meg, hogy miért hagyta figyelmen kívül felperes – a szakvéleményen kívül – előterjesztett egyéb okirati bizonyítékait:

- (i) Az elsőfokú ítélet (I/7) a 63. oldal utolsó bekezdésében maga is megállapítja, hogy a régi rendszer tovább üzemeltetését a migráció nemteljesítése tette szükségessé. Mivel a bíróság a tovább működtetésnek egyéb okot nem tudott megjelölni, ezért egyértelmű, hogy az 5.6 kereseti követelésnek (régi Oracle humán rendszer integrálása és tovább üzemeltetése) tényalapja a migráció nemteljesítése, jogalapja pedig alperes e körben elkövetett szerződésszegése, ami ÍTÉLT DOLOG.
- (ii) A Kúria nem indokolja meg, miért tartja helyesnek az eljáró bíróságok hibás tény- és jogalap megállapítását, amikor azt egy, a perben már hatályát veszített mellékletre (F/30) alapították. Felülvizsgálati kérelmünkben (I/10, 75. oldal) egyértelműen leírtuk, hogy az elsőfokú bíróság alapvetően tévesen, iratellenes állapította meg a követelés tényalapját, mert a 2010-re megkötött szerződés adatait nem a módosított keresetből (I/6), és az ehhez csatolt F/30a mellékletből vette, hanem az eredeti, már hatályát veszített keresetből és a szintén hatálytalanított F/30 mellékletből.
- (iii) Lásd fentebb az „FK 2.3 alfejezet (18. oldal)” részben írtakat.

Továbbá, a szakvélemény egyértelműen bizonyítja az **5.7 kereseti követelés** (Alperes helyett elvégzett hibajavítások) tény- és jogalapját, miszerint arra kizárólag alperes szerződésszegése (az Alvállalkozói szerződés 2. mellékletében meghatározott hibajavítási kötelezettségek nemteljesítése) miatt volt szükség.

Abban a nemvárt esetben, amennyiben a T. Alkotmánybíróság mégsem találná alaptörvény-ellenesnek a Szaktv. rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyását, előterjesztjük, hogy a Kúria megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indoklási kötelezettségének alkotmányos követelményét.

- Nem indokolta meg a Kúria, hogy az eljáró bíróságok az 5.7 kereseti követelést miért nem az Alvállalkozói szerződés 2. mellékletében meghatározott, a szerződés teljesítése során hatályos rendelkezések alapján bírálta el, hanem a szavatossági hibajavításra vonatkozóak alapján, holott a szavatossági idő – jogerősen megítélt tény – meg sem kezdődött, mert nem is kezdődhetett meg. (Az Alvállalkozói szerződés egyértelműen rögzíti a szavatossági időszak kezdetét; a szerződés teljesítésekor kezdődik és 3 hónapig tart. Ez a szerződéses rendelkezés, a szerződés oszthatatlan tartalmának megfelelően, nem ad lehetőséget részteljesítésekkel kapcsolatos szavatossági időszakok értelmezésére, hanem csak és kizárólag a teljes szerződés teljesítése „indíthatja” meg a szavatossági időszakot. Mivel az Alvállalkozói szerződés teljesítése soha nem történt meg – a szerződés oszthatatlan tartalmából és a 4. és 5. VK-k nemteljesítéséből következően ítélt dolog – ezért a szavatossági idő nem kezdődhetett meg.)
- Nem indokolta meg a Kúria, hogy miért hagyta figyelmen kívül az e körben meghatározott jelentőségű bizonyítékot, a több mint 800 oldalas, hibajavítási jegyzőkönyveket tartalmazó dokumentációt. (Ezt a dokumentumot terjedelmi okok miatt nem csatoljuk, a Perben F/86 számon szerepel.) Ez a dokumentum minden egyes hibáról pontosan tartalmazza, hogy a hibát indítványozó javította ki, a hiba- és a hibajavítás leírását, valamint a hiba bejelentésének és kijavításának időpontját. Mivel a hibajavítási dokumentációban felsorolt, a humán rendszer megvalósításával kapcsolatos hibákat csak és kizárólag alperes követhette el, ezeket a szerződés 2. mellékletében meghatározott hibajavítási kötelezettsége szerint neki is kellett volna kijavítani. Azonban a hibajavítási dokumentáció egyértelműen bizonyítja – amit egyébként alperes sem vitat – hogy mindezeket a hibákat indítványozó javította vagy javíttatta ki.

A Kúriának indokolnia kellett volna, hogy ezen bizonyítékok ellenére miért állítja, hogy indítványozó „*kártérítési követeléseinek jogalapját sem tudta igazolni*”. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó *észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja*, és ennek *értékeléséről határozatában számot* adjon.

3 BÍRÓSÁGI DÖNTÉSEK, AMELYEK A TISZTESSÉGES BÍRÓSÁGI ELJÁRÁSHOZ VALÓ JOG SÉRELMÉT OKOZTÁK

Itt olyan bírósági döntéseket sorolunk fel, amelyek egyértelműen sértették indítványozónak a tisztességes eljáráshoz való jogát. Bár az Alaptörvény rendelkezéseinek ezek a megsértései nem hozhatók közvetlen összefüggésbe az alkotmányjogi panaszunkkal támadott I/3 kúriai felülvizsgálati ítélet rendelkezéseivel, de egyértelműen bizonyítják, hogy a per során indítványozónak folyamatosan sérültek a pártatlan és tisztességes eljáráshoz való jogai.

3.1 Az elsőfokú bíróság bizonyítottan hamisított szerződés alapján utasította el indítványozó kereseti kérelmét

Indítványozó kereseti kérelmében kifogásolta, hogy alperes jogszerűtlenül mondta fel a partneri szerződését, és ebből következően valótlanul állította a [REDACTED] felé, hogy indítványozó a továbbiakban nem jogosult a karbantartási szolgáltatások szállítására, így nem tud eleget tenni szerződéses kötelezettségeinek. A partneri szerződés hatályban maradásának szükséges feltétele minimum 30.000 Euró/év új licenc vásárlásának teljesítése. Indítványozó ezt oktatási licencvásárlással teljesítette, de alperes ennek cáfolatára becsatolta a hivatkozott szerződést (a perben A/13 számon csatolva) úgy, hogy meghamisítva azt, pont a licencvásárlás tényét bizonyító oldalt hagyta ki a szerződésből. Mikor erre felhívtuk alperes és az eljáró bíróság figyelmét – hátha csak véletlenül történt – alperes fenntartotta állítását, a bíróság pedig elfogadta, hogy a hiányzó oldal nem tartalmaz lényegi információt. Ezután mi is csatoltuk az oktatási licencszerződések valamennyi oldalt tartalmazó változatát (a perben F/64+ számon), ami egyértelműen bizonyította, hogy indítványozó a szükséges 30.000 eurót messze meghaladó értékben vásárolt licencet. A bíróságot ez nem „hatotta meg”, és megállapította, hogy alperes jogszerűen mondta fel a partneri szerződést, mert indítványozó nem tett eleget licencvásárlási kötelezettségének.

Mivel ezt az elsőfokú döntést nem fellebbeztük meg, így e körben semmiféle követeléssel nem élünk, de nem vitatható, hogy egy ilyen jellegű bírói döntés – bizonyítottan hamisított okiratra alapozott marasztaló ítélet – súlyosan sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben meghatározott tisztességes és pártatlan eljáráshoz való jogot, és alapjaiban aláássa a jogbiztonságot is.

3.2 Az elsőfokú bíróság a saját mulasztásáért indítványozót büntette

A másodfokú részítélet egyértelművé tette, hogy a késedelmi kötbér követelés tényalapja és jogalapja bizonyított, ezért a megismételt elsőfokú eljárásban e körben, a Pp. 213. § (2) bekezdésére alapozva részítélet meghozatalát indítványoztuk. Az eljáró bíróság – eleget téve alperes kérelmének – elutasította részítélet indítványunkat azzal, hogy a részítélet meghozásának feltételei nem állnak fenn. Mivel indítványunkat jogerős ítéletekre, ítélt dolgokra alapítottuk, ezért fellebbezést nyújtottunk be az elutasító végzés ellen.

Az eljáró bíró a fellebbezésünket a számára megállapított törvényes határidőt messze túllépve terjesztette fel a másodfokra, oly annyira, hogy amikor a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla érdemben foglalkozni kezdett a fellebbezésünkkel, addigra az elsőfokú bíróság már kihirdette ítéletét, amelyben a késedelmi kötbér követelésünket – aminek feltételeit a részítélet indítványnál nem találta megalapozottnak – teljes egészében megítélte.

A másodfokú bíróság ezekután a részítélet indítványozás elutasítása elleni fellebbezésünket érdekmúlás címén eredménytelennek minősítette, és ennek megfelelően indítványozót – nem, nem a késedelmesen eljáró bíróságot – marasztalta a perköltségben. Álláspontunk szerint ezzel az ítélettel a Fővárosi Törvényszék súlyosan sértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben meghatározott független és tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot.

* * *

ÖSSZEFOGLALÓ MEGÁLLAPÍTÁSOK

Megítélésünk szerint az *igazságügyi szakértői tevékenységre* vonatkozó hatályos jogszabályi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyó bírósági döntéssorozat azáltal is fokozottan okozta a jelen ügyben az egész bírósági eljárás Alaptörvényellenességét, hogy ez két különböző jellegű jogalkalmazói önkénnyel – az ügy lényegi részeire vonatkozó ítéleti döntésekkel kapcsolatos indokolási kötelezettség elmulasztása, illetve jogszabályok szövegének azok céljával és az Alaptörvénnyel ellentétes értelmezése – is össze kapcsolódott.

Indítványozó hatályos jogszabályok alapján beterjesztett bizonyítékait az eljáró bíróság annak ellenére nem vette figyelembe, hogy az ügy ÉRDEMI vizsgálatára vonatkozó határozat született (I/5 másodfokú részítélet 16. és 17. oldal). Az adott esetben az ügy érdemi vizsgálata – mivel az eljáró bíróság eltekintett igazságügyi szakértő kirendelésétől – nem képzelhető el az indítványozó által a hatályos jogszabályok alapján benyújtott bizonyíték (I/4 szakértői vélemény) nélkül.

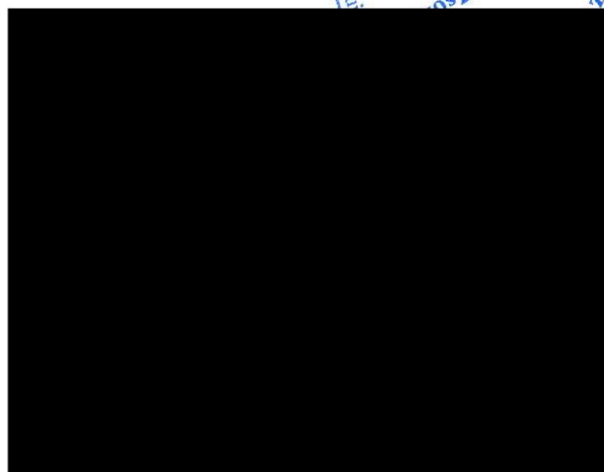
A Kúria és a Bíróságok azért sem tehettek eleget a megfelelő tartalmú indoklási kötelezettségeiknek, mivel a Per tárgyat képező informatikai teljesítések megítéléséhez szükséges speciális szakismerettel nem rendelkeztek, és ennek, valamint a vonatkozó jogszabályok és állásfoglalások ellenére hoztak határozatot és mellőzték az indítványozónak a hatályos jogszabályok alkalmazása alapján benyújtott BIZONYÍTÉKÁT annak ellenére, hogy a per ÉRDEMI újra tárgyalására utasította a Fővárosi Törvényszéket a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla. Ezen bizonyíték mellőzésére, ugyanezen (szakismereti hiányban rejlő) oknál fogva nem tudtak megfelelő tartalmú indoklást felhozni.

A hatályos jogszabályok jelen esetben történt negligálása okozza az indítványozó által fentiekben kifejtett alaptörvény-ellenességet, melyre hivatkozva a jelzett határozat (részek) megsemmisítését kéri.

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság 2018. október 3-án kézhez vett, Pfv.V.21.102/2018/7. számú ítéletének részbeni alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg az 5.2, 5.3, 5.4, 5.6, 5.7 marasztalási kereseti követeléseinket, valamint a 6. megállapítási kereseti követelésünket megalapozatlannak ítéelő határozatát, mivel az sérti az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, a 26. cikk (1) bekezdését, valamint a 28. cikket.

Budapest, 2018. november 22.

Tisztelettel

MELLÉKLETEK:

- I/1 Ügyvédi meghatalmazás
- I/2 Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról
- I/3 A Kúria Pfv.V.21.102/2018/7. számú felülvizsgálati ítélete
- I/4 Szakértői vélemény (a Perben F/105, F/106, F/107 számon csatolva)
- I/5 A Fővárosi Ítéltábla 35.Gf.40.549/2016/16. számú részitélete
- I/6 Indítványozó keresete (2017. március 6.)
- I/7 A Fővárosi Törvényszék 30.G.41.464/2017/28. számú ítélete (*kivonat*)
- I/8 Indítványozó fellebbezése
- I/9 A Fővárosi Ítéltábla 20.Gf.40.603/2017/21-II. számú jogerős ítélete
- I/10 Indítványozó felülvizsgálati kérelme (2018. június 20.)
- I/11 ████████ és indítványozó közötti projektzáró megállapodás (a Perben F/5 számon csatolva)
- I/12 A Fővárosi Törvényszék 30.G.40.295/2015/68. számú ítélete (*kivonat*)
- I/13 Rendszeraudit dokumentumai (a Perben F/68 szám alatt csatolva)
- I/14 A Kúria Pfv.V.20.775/2016/6. számú felülvizsgálati ítélete (*kivonat*) (a Perben F/103 szám alatt csatolva)
- I/15 Az un. Keszthelyi levél (a Perben F/98 számon csatolva)
- I/16 ████████ ítélet (a Perben F/72 illetve F/81/23 számon csatolva)
- I/17 A 2011. október 3-i un. ████████ ben A/25 számon csatolva)
- I/18 A bíróság 30.G.41.464/2017/3-I. számú végzése